

جوان دریا

نویسنده و نقاش الن بایاش

الن بایاش

سازمان انتشارات

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

تخت طاووس، خیابان جم، شماره ۳۱، تهران

آذرماه ۱۳۵۴

کلیه حقوق محفوظ است

چاپخانه

در میان دشتستان بُزرگ ، در حاشیه‌ی کویر ، ده « امیدآباد » سبز و آباد می‌درخشید.
در امیدآباد ، همه مرادچوپان را به خوبی و مهربانی و درستی می‌شناختند. مرادچوپان هر
روز ، پیش از تاریک روشن بامدادی ، پوستینش را به دوش می‌انداخت ، شال پشمینش را سه
دور محکم دور کمر می‌بست ، نی هفت بندش را پَرشال می‌زد ، چوبدست بلندش را دست
می‌گرفت و گله‌اش را به چراگاه‌های دور می‌برد .

یک روز مرادچوپان ، زودتر از روزهای دیگر ، با گله‌اش در بیابان براه افتاد . تا چراگاه
تازه راهی دراز در پیش بود . بزها و گوسفندهای شیطان در هوای خنک سَحری پیش
می‌رفتند ، از روی بوته‌های خار می‌پریدند ، و با هم بازی می‌کردند .

گله از پیش و چوپان از پس ، رفتند و رفتند و رفتند تا هوا خوب روشن شد. در روشنایی روز
دیگر گله راهش را خوب می‌شناخت و مرادچوپان در دسر زیادی نداشت ، مگر وقتی که
شیطانی یک بز کوچولو گل می‌کرد و از گله جدا می‌شد و می‌دوید پشت یک خاربوته‌ی
درشت ، تا با سگ گله قایم موشک بازی کند ، اما سگ گله هم که بزهای شیطان را خوب
می‌شناخت و خیلی هم مواظبشان بود ، عوعو می‌کرد و مثل باد سربه‌دنبال بز کوچولو
می‌گذاشت و زود به گله برش می‌گرداند .

این بود که چوپان ، آهسته و آسوده خیال ، دنبال گله راه می‌رفت . گاهی به آسمان نگاه می‌کرد گاهی به کوه‌های دراز خمیده و همیشه در فکر بود . فکر آسمان بزرگ ، فکر آنهمه ماه و خورشید و ستاره‌ها و کوه و دشت . چوپان ، گاه به‌گاه هم گله را می‌باید ، که از روی چاله‌ها و بوته‌ها و تکه سنگ‌های بزرگ می‌پریدند ، و هم پیش پایش را ، تا زمین نخورد . آن روز صبح ، وقتی مراد چوپان همراه گله از دامنه‌ی تپه‌ای می‌گذشت ، ناگهان در میان سنگ‌ریزه‌ها چشمش به چیزی افتاد که هم شکل سنگ بود ، هم نبود ، چیزی سنگ‌وار . از کنج‌کاوی خم شد ، دست پیش برد ، شن را کنار زد و آن چیز سنگ‌وار را از زمین برداشت ، فوتش کرد تا گرد و غبارش برود و به شالش مالید تا خوب پاک و پاکیزه شود ، آنوقت تسوی کف دست ، جلوی چشم‌هایش نگه‌داشت و خوب براندازش کرد .

ناگهان چیزی به فکر چوپان رسید ، خم شد ، سنگ ریزه‌ها را پس زد ، زمین را پاک کرد ،
پیلای سنگ‌وار را روی زمین گذاشت ، نی هفت بند را از پَر شالش درآورد و چهارزانو

روی زمین نشست و نی زد :

غنچه‌ی مرمی ، باز شو

گل شو

لب باز کن

با نی هفت بندم

بخوان

گرم آواز شو !

بزها و گوسفندها به نوای نی چوپان یکی یکی دورش جمع شدند ، و همگی با چوپان خواندند :

پروانه‌ی کوچک

پلهات را بشکن

پَر ، باز کن

پرواز کن ، پرواز

با نی چوپان

بخوان آواز !

صدف با نی چوپان آرام آرام لب باز کرد و گفت :

من نه غنچه‌ای از مرمی

نه پروانه‌ام

، امسا

با ماهی‌ها هم‌خانه‌ام .

چوپان گفت: پس چه‌ای؟ سنگی یا سنگ‌واری؟

سنگ‌وار گفت: من، روزی و روزگاری صدف‌بودم، يك صدف زنده بامرواریدی درخشان، و همینجا بودم. ته دریا بودم
مراد چوپان فریاد زد: اینجا، ته دریا، اینجا که دریا نیست؟

صدف گفت: همینجا، و داستان صدف این بود:

اینجا هزارها سال پیش دریای بزرگی بود، دریای دریاها.
سال‌های سال گذشت و باران نیامد. رودها خشک شدند و راه‌های دریای
بزرگ به دریاهای دیگر، بسته شد - دریای من تنها ماند. از جنبش ایستاد و
آب‌های بخار شد به آسمان رفت، کوچک شد و کوچکتر. دریای بزرگ،
کوچک شد، دریاچه شد. دریاچه، کوچکتر شد، مُرداب شد. مُرداب کوچک
شد و کوچکتر... تا خشکید. زمین از نمک دریاچه شوره‌زار شد.
صدف‌ها و ماهی‌ها و دیگر دریایی‌ها از بی‌آبی مردند، خشک شدند و پوسیدند
و آنهایی هم که زیر زمین، زیر ماسه پنهان شدند مُردند، اما نپوسیدند.
من هم زیر ماسه‌ها مردم، اما آرزویم زنده ماند.

چوپان فریاد زد: چه آرزوی بزرگی است که اینهمه سال زنده مانده‌است!

- آرزوی دریا! آرزوی بازگشت به دریا!

چوپان گفت: اما تکلفی چه شده که از زیر ماسه بیرون آمدم؟

صدف گفت: آرزویم را با خاک گفتم، خاک به دشت گشت، دشت به کوه گشت، کوه به باران گشت و باد و باران بارید، خاک را
شُست و رفت، آفتاب آمد خاک را خشک کرد و رفت. باد آمد و خاک را رویید و رفت و من به روی زمین آمدم.
چوپان بی‌هفت‌بند را پُر شالش زد و فکر کرد:

از اینجا تا دریا هفت شب و هفت روز راه است، هفت شبانه روز! این دُژست، اما آرزوی هزاران هزار سال صدف خلی
بزرگتر از این هفت شبانه روزهاست: مگر نگفته‌اند که هر کس بتواند دیگری را به آرزویش برساند، خودش هم به آرزویش می‌رسد
پس مراد چوپان صدف را برداشت لای پُر شالش گذاشت و چوبدستش را به دست گرفت و گلّه را پیش راند. به سمت دریا